

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Naruszenie zasad techniki prawodawczej oraz zasad wywodzonych z art. 2 Konstytucji RP przez niejednoznaczność terminu "opieka psychiatryczna"¹

Naruszenie zasad techniki prawodawczej²

Brak precyzji i zrozumiałości dla adresatów (naruszenie § 6 "Zasad techniki prawodawczej")

Podczas posiedzenia Komisji Zdrowia w dniu 23 czerwca 2025 r. poseł Płaczek (Konfederacja), formułując zastrzeżenia do projektu ustawy, wskazał, że „trzynastolatek bez zgody rodziców będzie mógł otrzymać świadczenie zdrowotne w zakresie opieki psychiatrycznej”. Wówczas przewodnicząca komisji Anna Golbik (KO) poprawiła go wskazując, że będzie to świadczenie zdrowotne w zakresie opieki psychologicznej (mimo iż w art. 7a ust. 1 ustawy użyto terminu „opieka psychiatryczna”) zadając po chwili posłowi Płaczkowi pytanie: „Czy pan w ogóle rozumie, na czym to polega?”.

Poseł Szczurek-Żelazko (PiS) bezpośrednio wnioskowała: "jeżeli państwo uważacie, że psychologicznej, to proszę wpisać: „opieki psychologicznej” bądź „psychoterapeutycznej”". Podkreśliła, że użycie terminu "opieka psychiatryczna" w kontekście usług psychologicznych/psychoterapeutycznych bez lekarzy wprowadza wątpliwości.

Poseł Giziński (KO), choć wspierał projekt, przyznał: „Niewątpliwie macie państwo rację, że nie jest to tak jednoznacznie brzmiące (...) pojęcie opieka psychiatryczna jest pojęciem szerszym, aczkolwiek rzeczywiście nieprecyzyjnym”.

Powyższe fragmenty stenogramu posiedzenia komisji zdrowia potwierdzają, że użycie w art. 7a ust. 1 ustawy określenia „opieka psychiatryczna”, podczas gdy intencją ustawodawcy jest odniesienie do usług psychologicznych lub psychoterapeutycznych, narusza „Zasady techniki prawodawczej” (ZTP), które w § 6 stanowią: „Przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Dodatkowo, w opracowaniu Rządowego Centrum Legislacji czytamy, że należy posługiwać się "poprawnymi językowo wyrażeniami (określeniami) w ich podstawowym, powszechnym znaczeniu"³.

Fakt, że samych parlamentarzystów, członków sejmowej komisji zdrowia, określenie „opieka psychiatryczna” wprowadza w błąd i wymaga wyjaśnień, świadczy o naruszeniu tej zasady.

Odesłanie do przepisów innych aktów normatywnych (bezpośrednie naruszenie § 4 ust. 3 "Zasad techniki prawodawczej")

Przewodnicząca Marta Golbik oraz legislator Aleksandra Wolna-Bek i podsekretarz stanu Urszula Demkow wyjaśnili, że użycie terminu "opieka psychiatryczna" wynika z tego, że tak właśnie nazywa się "koszyk świadczeń" w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 31d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Tymczasem § 4 ust. 3 "Zasad techniki prawodawczej" jasno stanowi, że "w ustawie można odsyłać do przepisów tej samej lub innej ustawy [...] nie odsyła się do przepisów innych aktów normatywnych". Rozporządzenie jest aktem wykonawczym (innym aktem normatywnym), a nie ustawą. Odwołanie się

¹ Termin użyty w art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

² Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” z dnia 20 czerwca 2002 (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

³ Rządowe Centrum Legislacji, *ABC zasad techniki prawodawczej. Szkolenie dla początkujących*, Warszawa 2024, s. 9.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

do nazewnictwa "koszyka świadczeń" (określonego w poszczególnych załącznikach) z rozporządzenia zamiast precyzyjnego zdefiniowania świadczeń w ustawie, stanowi naruszenie tej zasady.

Naruszenie zasad wywodzonych z art. 2 Konstytucji RP

Naruszenie zasady jednoznaczności i określoności prawa (wynikającej z art. 2 Konstytucji RP):

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że zasady przyzwoitej legislacji są przejawem ogólnej zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, a w konsekwencji jedną z cech państwa prawnego⁴. Zasada jednoznaczności i określoności prawa wymaga, aby przepisy prawa były formułowane w sposób **poprawny, precyzyjny i jasny**, zrozumiałe dla ich adresatów⁵. Wymóg ten jest szczególnie istotny, gdy chodzi o ochronę praw i wolności⁶.

Tymczasem użycie terminu "opieka psychiatryczna" do określenia świadczeń psychologicznych lub psychoterapeutycznych jest mylące, co potwierdzało zamieszanie wśród samych posłów.

Naruszenie zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa (wynikającej z art. 2 Konstytucji RP):

Zasada ta, zwana także zasadą lojalności państwa względem obywateli, oznacza, że prawo nie powinno stanowić "pułapki dla obywatela". Obywatel powinien móc układać swoje sprawy w zaufaniu, że jego działania zgodne z prawem będą uznawane w przyszłości, a prawne skutki jego decyzji są przewidywalne⁷.

Nieprecyzyjne sformułowanie może podważyć zaufanie do państwa, ponieważ obywatele mogą mieć trudności z ustaleniem rzeczywistego zakresu przyznanego prawa (małoletni) lub nałożonych ograniczeń (rodzice).

Podsumowanie

Użycie nieprecyzyjnego terminu "opieka psychiatryczna" w odniesieniu do usług psychologicznych/psychoterapeutycznych, z jednoczesnym odwołaniem do treści rozporządzenia, narusza podstawowe zasady poprawnej legislacji i prowadzi do podważenia konstytucyjnych zasad, w tym zasady demokratycznego państwa prawnego, zaufania obywateli do państwa i jednoznaczności prawa.

⁴ P. Tuleja, kom. art. 2 [w:] M. Safjan, L. Bosek (red.), Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86, wyd. 1, 2016.

⁵ Zob. tamże.

⁶ Wyr. TK z 11.01.2000 r., K 7/99.

⁷ Tamże.